

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN URZĘDOWY TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO I TOW. LEK. GALIC., ORGAN ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU, TOWARZYSTWA LEKARZY POLSKICH W KIJOWIE, CHICAGO, DETROIT
CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH

WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE

LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO
 ORGANU TOW. LEKARZY GALICYJSKICH I TOW. LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO

CZASOPISMO LEKARSKIE

ORGAN TOWARZ. LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYCHODZI CO SOBOTA.

Przedpłatę przyjmują w Krakowie Administracja i księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, w Warszawie księgarnie Gebethnera i Wolfa, Wendego i Sp., nadto urzędy pocztowe austriackie i niemieckie.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja. Cena ogłoszeń: 70 halery za wiersz petlitowy lub jego miejsce.

Przedpłata wynosi: rocznie K 60.— półrocznie 30.—, kwartalnie K 15.—.

Jeden numer osobno kosztuje 1-20 K.

Redakcja: Kraków 9, Płuczki 28.
 Telefon 3105.

Administracja: ul. Dunajewskiego 2.
 Telefon 362.

Konto poczt. Kasy Oszczęd. 813.476.

Rękopisy zwraca się tylko w razie wyraźnego zastrzeżenia. Na rękopisie, czytelnie, po jednej stronie pisany, należy z góry podać żadaną liczbę odbitek, których koszt oraz kosztą klisz ponosi w całości autor.

Redaktor główny: Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Komisja redakcyjna. Przewodniczący: Redaktor główny. Członkowie: Dr W. Damski, prezes Tow. lek. krak.; dr A. Akerman, skarbnik Tow. lek., dr B. Wojciechowski, podskarbi komisji; dr Blassberg, prof. dr Browicz, prof. dr Krzyształowicz, prof. dr K. W. Majewski, prof. dr Rutkowski.

Przewodniczący Podkomisji redakcyjnej w Łodzi Dr S. Sterling (Piotrkowska 111).

DOM ZDROWIA

Kono. przez Namiestnictwo
 Zakład leczniczy prywatny
 w Krakowie
 ul. Słomiradzkiego 1. — Tel. 67.

W r. 1906 rozszerzony i zasadniczo przekształcony, uległ w r. 1911. dalszemu znacznemu powiększeniu i udoskonaleniu.

Przyjmuje przypadki chirurgiczne, położnicze, ginekologiczne i inne, z wykluczeniem chorób zakaźnych i ciężkich nerwic. 281

Leczenie sztucznym słońcem górskim.
 Prospekty na życzenie.

**Platynę
Brylanty**

zegarki złote, zęby sztuczne.
 oraz wszelką biżuterię, kupuje
 po najwyższych cenach

ZEGARMISTRZ

MELCER, Kraków, Sławkowska 16.

obok magazynu broni. 223

Zjednoczone firmy DROBNER—KRAKÓW

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dział medyczny: Plac Szczepański 1. 3. — Telefon 415. — Adres telegr.: Drobneruniwers

poleca

Instrumenty chirurgiczne.

Meble operacyjne.

Kompletne urządzenia lekarskie.

(Nowo urządzona wystawa medyczna na I p.)

Kosztorysy na żądanie.

Kosztorysy na żądanie.

otwarto w Lecznicy Związkowej
 w Krakowie ul. Garncarska 11.
 191

EMANATORYUM RADOWE

Zaparcie nawykowe.

Cierpienia wątroby. — Zwiótczenie przewodu pokarmowego.

CASCARINE LEPRINCE $G^{12}H^{10}O^5$

Środek przeczyszczający.

Leczący racjonalnie przyczyny zaparcia.

Laboratoryum Dra M. Leprince'a, 62, rue de la Tour w Paryżu.

Sprzedaż w Polsce w aptekach i składach aptecznych.

222

Środek przeciwagonokokowy

Moczopędny

Kojący

Przeciwnilny.

Rzeżączka

EUMICTINE

Zapalenie miedniczek

Zapalenie pęcherza moczowego

SANTALOL-SALOL-UROTOPINE

Zapalenie miedniczek i nerek

Zapalenie nerek

KAPSUŁKI GLUTENOWE

Ropomocz

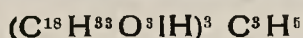

Laboratoryum Dr M. Leprince'a, 62, rue de la Tour w Paryżu.

Sprzedaż w Polsce w aptekach i składach aptecznych.

222

RIODINE

JOD ORGANICZNY PRZYSWAJALNY

NAWET W DUŻYCH DAWKACH NIE WZBUDZAJĄCY OBAWY POWIKŁAŃ

STWARDNIENIE TĘTNIC,
DNA, GOŚCIEC, OTYŁOŚĆ,
CHOROBY SKÓRNE.

2 do 6 PEREŁEK DZIENNIE POD KONIEC JEDZENIA.

KOLA ASTIER

ZIARNISTA — ROZPUSZCZALNA

REGULUJE SERCE, POBUDZA UKŁAD MIĘŚNIOWY

ŚRODEK
PRZECIWNEURASTENICZNY

DWIE ŁYŻECZKI OD HERBATY
NA DOBĘ.

SPRZEDAŻ WE WSZYSTKICH APTEKACH.

LABORATOIRE: ASTIER 45. Rue du Docteur Blanche PARIS.

PROBY I LITERATURĘ DOSTARCZA FILIA ASTIER, WARSZAWA ZŁOTA 27.

220

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO, TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH, ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU, TOWARZYSTW LEK. POLSK. W KIJOWIE, CHICAGO I DETROIT, CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH, WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE »LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO« ORGANU TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH I TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO, ORAZ »CZASOPISMO LEKARSKIE« ORGAN TOWARZYSTW LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Kedaktor główny: Prof. Dr Stanisław Clechanowski.

Z kliniki chirurgicznej prof. Dr B. Kadera w Krakowie.

O stosowaniu azotanu srebrowego przy róży.

Podala

Dr Z. Mostowska,
asystentka kliniki.

Istnieje bardzo wiele sposobów leczenia róży, żadnego jednak ze środków, używanych w leczeniu róży, nie można było dotychczas uznać za napewno skuteczny, a tem mniej za swoisty.

Wojna obecna dała nam możliwość obserwowania róży częściej, niż za czasów pokojowych, a zwłaszcza róży przyrannej. W klinice podczas wojny mieliśmy przeszło sto przypadków róży. Były to głównie przypadki, które już z różą zostały do kliniki dostarczone. Pewna część, około 20%, powstała podczas pobytu na klinice bądź to z ran postrzałowych, otrzymanych w polu lub też z odleżyn, powstałych jako wynik różnorodnych schorzeń, zwłaszcza złamań kręgosłupa. W 5 przypadkach występowała róża jako powikłanie pooperacyjne, we wszystkich przypadkach chorzy operowani byli z powodu ropni różnego pochodzenia. Przy leczeniu róży jeszcze w roku 1912, w czasie pokojowym, zwróciliśmy się z polecenia prof. Kadera do bardzo szarego środka leczniczego, a mianowicie do roztworu azotanu srebra. Volkmann w swojej »Chirurgii ogólnej« podaje, że już przed rokiem 1850 uważano środek ten za jeden z najlepszych środków leczniczych przy róży. Używano w tym celu 10—12% roztworu azotanu srebra, pędzując kilkakrotnie chore miejsce, które odtłuszczano poprzednio roztworem ługu sodowego lub potasowego. O środku tym później zupełnie zapomniano, podobnie, jak zapomniano o kamforze z kwasem karbolowym, stosowanej od bardzo dawna, przeważnie przez lekarzy rosyjskich, a przyjętej później przez Hoffę, ortopedę w Berlinie, od Dr Brylińskiego z Podola rosyjskiego. Środek ten przeszedł drogą jednego z byłych uczniów Hoffy, a asystentów kliniki krakowskiej i do kliniki naszej, zarzuciliśmy go jednak bardzo prędko z powodu niepewnego działania. Nadmieniam, że już Pirogow polecał kamforę i spirytus kamforowy jako środki, działające leczniczo na różne rany nieczyste i inne zakażenia chirurgiczne, jak n. p. róża. W klinice krakowskiej stosowaliśmy oprócz tego jodynę, ichtyol, okłady z sublimatu, karbolu, 0,1 do 0,5% okłady z formaliny, octanu glinowego i t. p. Najskuteczniej działały po poprzednich licznych nacięciach (skaryfikacjach) w miejscu schorzenia oraz 6 do 7 cm w zdrowym, okłady z sublimatu 1:1000, tak, jak to przed dwudziestu kilku laty podał Kraske. Środek ten działał dobrze, nacięcia nie pozostawiały blizn, był jednak dla chorych przykry dlatego, że trzeba było do stosowania go chorych usypiać, a miejsca chore, jak n. p. głowę, golić. Na kończynach stosowaliśmy po wysmarowaniu jednym z poprzednio wymienionych środków plaster, który się przylepiało okrężnie o kilka cm od granicy chorej; sposób ten dawał niekiedy dobre wyniki. Surowicy przeciwpaciorkowcowej nie próbowaliśmy stosować przy róży.

Doświadczenia nasze co do leczenia róży azotanem srebra podajemy dopiero teraz, ponieważ w czasach pokojowych mieliśmy sposobność spotykać na klinice prawie wyłącznie tylko różę ambulatoryjnie, a na stałej klinice mieliśmy najwyżej 2 przypadki rocznie, i to przyniesione z zewnątrz; zakażeń pooperacyjnych nie było.

W klinice stosujemy 16% do 20% roztworu wodny azotanu srebra. Sposób postępowania jest następujący: Z chwilą pojawienia się gorączki, obrzęku i charakterystycznego zaczerwienienia, smarujemy chorą część ciała wacikiem, zmoczonym w wymienionym roztworze, sięgając przynajmniej na 4 palce poza obręb zaczerwienienia. Wyrażenie »smarowanie« jest może nie ściśle, ponieważ należy wacik do miejsca chorego raczej przytykać, uciskać. Należy zwracać baczną uwagę na to, aby zacząć smarowanie od zdrowego otoczenia i wacikiem, którym już raz dotykaliśmy miejsca chorego, nie wracać na zdrową skórę, ani też nie maczać go w naczynku, z którego jeszcze zdrową skórę mamy zamiar smarować. To bardzo ściśle przestrzeganie aseptyki jest wprawdzie uciążliwe i na pozór zbyt drobiazgowo, ale jest ono konieczne. Na posmarowane w ten sposób miejsce nakładamy szczelny opatrunek, suchy, lub też wilgotny; wilgotny jest dla chorego przyjemniejszy, jednakowoż ze względu na możliwość zmacerowania skóry, już i tak poprzednio podrażnionej lapisem, jest opatrunek wilgotny nie zawsze wskazany. Według naszych doświadczeń już po jednorazowym wysmarowaniu następuje w ciągu pierwszej doby z reguły obniżenie ciepłoty i poprawa stanu ogólnego. Mniej więcej w 25% przypadków po jednorazowym wysmarowaniu następuje zupełne wyleczenie. U przeważnej części chorych (około 50%) obniża się wprawdzie ciepłota, ale nie do poziomu prawidłowego, tak, że trzeba zastosować powtórnie roztwór azotanu srebra, w 25% przypadków musieliśmy stosować smarowanie jeszcze i po raz trzeci, i dopiero wówczas, t. j. po 72 godzinach, występowało zupełne wyleczenie. Skóry przed użyciem środka nie odtłuszczamy. Mamy wrażenie, że silniejszy roztwór azotanu srebra, a mianowicie 20%, działa szybciej. Co do natężenia roztworu, należy jednak zwracać uwagę na jakość skóry. Bardziej delikatna i cienka skóra wymaga roztworu słabszego, gruba znosi dobrze silniejszy; u starszych osób należy stosować roztwór słabszy. Niekiedy wrażliwość skóry jest bardzo duża, maceracja występuje bardzo szybko i pojawiają się powierzchowne pęcherze, ale w tych razach, jak i wogóle, nie spostrzegaliśmy żadnych poważniejszych powikłań.

Są przypadki, z góry wymagające bacniejszego leczenia; są to ropowice (ropne zapalenia tkanki podskórnej), występujące jednocześnie z wybuchem róży. Tu nie wystarcza lapis; przypadki te wymagają leczenia takiego samego, jak każde inne ropowice, a więc głębokich nacięć. Co do miejsc uwłosionych, to je golimy przed zastosowaniem azotanu srebrowego. Na twarz stosowaliśmy z równie dobrym skutkiem okłady w formie maski z kilku warstw ułożonej gazy, zmoczonej w roztworze azotanu srebra. W 5 przypadkach mieliśmy sposobność spostrzegać chorych, u których róża występowała w postaci nawrotów; być może, iż byli to chorzy, na których skórze, względnie w ranie, przebywały stale zarazki róży. W tych kilku przypadkach jednorazowe posmarowanie azotanem srebra wystarczało, aby usunąć chorobę, nie zabezpieczało jednak od ponownego nawrotu. U dwóch z tych chorych występowała róża czterokrotnie, mniej więcej w odstępach pięcioletnich.

Dla przykładu podaję ciepłotę chorego, który był trzykrotnie smarowany i takiego, u którego po jednorazowym zastosowaniu azotanu srebra objawy róży zupełnie ustąpiły.

U chorego J. K., l. 24, z ciężkim zranieniem uda, wystąpiła róża w okolicy rany z podniesieniem ciepłoty do 39,8. Po wysmarowaniu wieczornem, na rano spadła gorączka do 38, potem nastąpiło ponowne podniesienie wieczorem do 38,6; powtórnie smarowanie; nazajutrz rano 37,4, wieczorem 38,2. Sma-

rowanie po raz trzeci i ciepłota ranna obniża się do 37,4 i wreszcie do poziomu prawidłowego, przyczem inne objawy ustępują zupełnie.

Chory J. P., l. 24, z gruźlicą gruczołów szyjnych i podniesieniem ciepłoty do 38,6. Na drugi dzień wyraźny obrzęk i zaczerwienienie twarzy i szyi, podniesienie ciepłoty do 39°. Po jednorazowym wysmarowaniu azotanem srebrzym w drugim dniu choroby ciepłota ranna 37,7, wieczorna spadła zupełnie do poziomu prawidłowego.

Po doświadczeniach, przeprowadzonych na naszym materiale, doszliśmy do przekonania, że stosowanie azotanu srebrzego uważać należy za najlepszy i najskuteczniejszy ze wszystkich dotychczas znanych sposobów leczenia róży. Jedyną przykrą stroną tego sposobu leczenia jest zczernienie miejsc posmarowanych, które jednak ustępuje w przeciągu tygodnia bez śladu.

W dostępnym mi piśmiennictwie niemieckim znalazłam wiele publikacji o leczeniu róży, między innymi także o stosowaniu azotanu srebrzego. Zwróć uwagę na komunikat Dr Gaegele (Münch. med. Woch. 4. XII. 1917), który używa 20% roztworu azotanu srebrzego do smarowania miejsca zaczerwienionego, granice zaś zaczerwienienia ze skórą zdrową oprowadza raz przy razie umaczanym w wodzie przecikiem lapisu na szerokość dłoni. Wyniki jego metody zgodne są z naszymi. Dr Gaegele określa je jako »wspaniałe« (grossartig), zaś azotan srebra nazywa specyfikiem dla róży przyzrannej.

W kołach lekarzy, z którymi miałam możność sprawę tę omawiać, środka tego nie używano; wobec tego nie wykluczając, że i gdzieindziej u nas środek ten był stosowany, dzielę się naszymi doświadczeniami z ogółem lekarzy.

Wiadomości zawodowe.

Rozporządzenie w przedmiocie ogłoszeń treści lekarskiej wydał Minister zdrowia publicznego w d. 2. VIII. 1919

(Monitor polski Nr 198). Rozporządzenie to postanawia w artykule 1., że uprzednie zezwolenie okręgowego Urzędu zdrowia musi być m. i. uzyskane na wszelkiego rodzaju ogłoszenia i reklamy publiczne, dotyczące wykonywania praktyki leczniczej przez lekarzy, felczerów, dentystów, położne, masażystów i wogóle osoby, trudniące się wykonywaniem wszelkich zabiegów leczniczych, — na ogłoszenia, dotyczące zdrojowisk, zakładów leczniczych i wód leczniczych, wszelkich też środków i przyrządów w leczniczych, higienicznych i kosmetycznych. Art. 4. postanawia: »W ogłoszeniach i reklamach, dotyczących wykonywania praktyki lekarskiej lub zabiegów leczniczych... niedopuszczalna jest reklama osobistych uzdolnień i kwalifikacji (poza wyszczególnieniem prawnie przysługującego tytułu naukowego i urzędowego)«. Art. 5 przepisuje, że zamierzone ogłoszenia mają być w 3 egzemplarzach przedkładane Okręgowemu Urzędowi zdrowia. Wreszcie art. 7 zagraża za przekroczenie tego rozporządzenia pociągnięciem do odpowiedzialności na mocy ogólnych postanowień kodeksu karnego.

Wiadomości bieżące.

— Prorektorem Uniwersytetu wileńskiego został mianowany chirurg prof. Dr Józef Ziemacki. Uniwersytet ma być otwarty 11. XI. b. r. w pełnym składzie sześciu wydziałów, włącznie z lekarskim.

— W niedzielę, dnia 28. września 1919 w sali wykładowej prof. Dr Macheka we Lwowie o g. 9 przedpołudniem odbędzie się Zjazd lekarzy szpitali powszechnych w Małopolsce. Na porządku dziennym: 1. Sprawozdanie Komitetu, wybranego na Zjeździe w dniu 18. maja 1919, z dotychczasowej działalności — refer. Dr J. Bujalski, Tarnów. 2. Płace lekarzy szpitali powszechnych — refer. Dr L. Żuławski, Gorlice. 3. Wybór Wydziału Związku lekarzy szpitali powszechnych w Małopolsce.

AMPULAE STERILIS. SUBC.

Inj. TRIPLEX I. II. III. Gessner

i
Dragées TRIPLEX Gessner

o składzie: Strichnin. nitr. Natr. kakodylic. Gallic. et Natr. glycerinofosforicum.

oraz

Dragées TRIPLEX c. Ferro Gessner

o składzie: Strichnin. nitr. Natr. kakodylic. Gallic. et Ferrum glycerinofosforic.

215

poleca

Mag. Farm. JAN GESSNER dawniej E. Gessner

APTEKA i LABORATORYUM FARMACEUTYCZNO-CHEMICZNE

WARSZAWA, ALEJE JEROZOLIMSKIE 25.

Sanatorium dla chorób piersiowych

Dra K. DŁUSKIEGO W ZAKOPANEM.

122

Stale otwarte. — Przyjmuje pacjentów.

4. Wolne wnioski i zapytania. Na Zjazd zaproszono: Ministerstwo zdrowia, Okręgowy Urząd zdrowia, lekarzy szpitali krajowych w Krakowie i Lwowie, oraz zakładów dla umysłowo chorych w Kulparkowie i Kobierzynie, lekarzy szpitali b. zaboru rosyjskiego i pruskiego. — W sprawach Zjazdu zwracać się należy pod adresem: Dr Jerzy Bujalski, Szpital powszechny, Tarnów.

— IV. polski Zjazd przeciwalkoholowy odbędzie się 11. i 12. X. w Warszawie. Z lekarzy zgłosili dotychczas referaty: prof. Dr Jan Mazurkiewicz i Dr Gawroński. Do komitetu organizacyjnego należą z lekarzy: Dr Radziwiłłowicz, Łuniewski i Wł. Sterling (Warszawa), Skalski (Łódź), Wyrzykowski (Lwów), prof. Ciechanowski i prof. Piltz (Kraków). Informacji o Zjeździe udziela sekretaryat: Warszawa, Żórawia 21, m. 28.

— W Warszawie poczęło wychodzić pismo miesięczne p. t. »Trzeźwość«, jako organ Polskiego Towarzystwa walki z alkoholizmem. Pierwszy zeszyt, wydany w sierpniu b. r., odznacza się urozmaiconą i dobraną treścią. Redakcja »Trzeźwości« spoczywa w wytrawnych rękach Jana Szymańskiego, wybitnego przodownika w walce z alkoholizmem w Polsce.

— Dyrektor okręgowego Urzędu zdrowia we Lwowie, Dr Mikołajski, zwołał na 15—20 września do Krynicy konferencję balneologiczną.

— Ministerstwo kolei żelaznych zezwoliło (ze względu na szereg się epidemii i stosunki wojenne) wszystkim lekarzom używać do przejazdu pociągów towarowych za wykupieniem biletu III klasy po należytem wylegitymowaniu się.

— Prasa codzienna doniosła, że prof. Dr Ludwik Rydygier ze Lwowa powołany został do czynnej służby w wojsku polskim na czas wojny w randze generał-porucznika-lekarza.

— W lwowskiej klinice chirurgicznej wakują dwa miejsca asystentów. Przyjętych asystentów będzie Wydział lekarski reklamować od służby wojskowej. Zgłoszenia do Dyrektora kliniki.

— Zmarły 23. stycznia b. r. na dur plamisty dyrektor szpitala w Kałuszu, Dr Dyonizy Markiewicz, przeznaczył cały swój majątek na cele narodowe i społeczne, jak Macierz szkolna i Dom polski w Cieszynie, stypendya dla polskich uczniów szkół przemysłowych i handlowych i i.

— Dyplom doktora wszech nauk lekarskich uzyskała w Krakowie p. Lilla Horowitzówna, rodem z Krakowa.

— Choroby zakaźne w drugiej połowie sierpnia (17—30) przedstawiały się w Krakowie wśród ludności cywilnej następująco: płonicy przypadków 8 († 1), błonicy 2, duru brzuszno-9 († 3), czerwonki 25 († 5), duru plamistego 23 († 7), duru powrotnego († 1). — W Łodzi w ciągu 4 tygodni (17. VIII. do 13. IX.) było: duru plamistego 46 († 7), brzuszno-54 (8), powrotnego 2, czerwonki 119 († 41), płonicy 20 († 4), błonicy 19 († 1), nagmin. zapalenia opon 3 († 2); z gruźlicy zmarło 127 osób. W ciągu 3 tygodni odkażono w Łodzi 2302 mieszkań, odzwawiono 14787 osób.

Zmarli: Dr Henryk Ebers w Krynicy. Urodzony w Medoc we Francji w r. 1856; dyplom doktorski uzyskał w Krakowie w r. 1881, poczem studyował w Wiedniu i w Paryżu. Od r. 1885 był kierownikiem rządowego zakładu wodoleczniczego w Krynicy, później założył uzdrowisko zimowe w Cirkwenicy. S. p. Dr Ebers położył duże zasługi dla Krynicy: on to podniósł myśl głębokich wierceń dla podniesienia wydajności zdrojowiska i postarał się o budowę kolei z Muszyny do Krynicy.

Dr Herman Mojmir, b. lekarz miejski z Krakowa, kierownik szpitala Czerwonego Krzyża w Czortkowie, w 45 r. ż.

Dr E. Karchezy, b. lekarz armii austr., następnie lekarz wojska polskiego, szef sanitarny twierdzy Brześcia litewskiego, w 55 r. ż. z duru plamistego.

Redakcja otrzymała: Księga zbiorowa szpitala dla umysłowo i nerwowo chorych »Kochanówka«, pod Łodzią, zawierająca prace Drów Chodźki, Grzywo-Dąbrowskiego, Grygierowej Hermana, Mikulskiego, Siwińskiego, Zylbercejgowej i Zylberlastówny. — Łódź. Nakładem szpitala »Kochanówka«. 1918. — Stron 334.

Artykuły oryginalne w czasopismach lekarskich polskich we wrześniu 1919:

Gazeta lekarska Nr 36.—38.: Tokarski: Ś. p. Dr Jan Biełliński (36). — Pruszyńska i Siwiński: Badania doświadczalne nad zdolnościami krytycznymi u zdrowych i umysłowo chorych (36). — Szmurło: Przypadek niezwykłego powikłania ropnia wejścia nosowego (36). — Czarnecki: Ś. p. Dr Stanisław Dobrucki (37). — Browicz: Powstawanie zapalenia wyrostka robaczkowego (37). — Bernhard: Liszaj paciorkowaty (38).

Cecha fabryczna ogólna.

LABORATORIUM
CHEMICUM

MAGISTRA KLAWE,

10, PLAC TRZECH KRZYŻY, WARSZAWA.

Cecha fabr. dla organoprepar.

Medicamenta biologica.

**ORGANOTERAPEUTICA
VARIA, ZYMAZA, OVO-
LECITHINUM, VACCINAE
BACTER.**

Medicamenta
chemica pura.

CALCINA pura et synthetica, ARGOCOL (Arg. Colloidal), BORDTROPIN, CARBO LIGNI chem. pur., ICHTALBUNIN (Ichtalbin).

Medicamenta ad inj.
subcut. sterilis.

Medicamen. natural.

Salia Miner. effervescent. in tabletis.

Medicamenta composita.

**HEMOGEN, GOMETOL,
HEMORIN, CARBOSAL,
CARBOTAN, NASALIN,
DYSENTEROL.**

LITERATURA NA ŻĄDANIE GRATIS.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY I SANATORYUM

Dra KUPCZYKA
specjalisty chorób nerwowych
Kraków, Szujskiego 1.9—11. Tel. 1295.

Wskazania: Choroby nerwowe, żołądka i jelit, niedokrwistość, skaza mocznicowa, cukrzyca, otyłość, ogólne osłabienie, choroby serca i naczyń krwionośnych.

Zdrowie Zesz. 8.: Ządębowski: Uregulowanie rozrodczości jako zagadnienie higieny rasy (c. d.).

Zagadnienia rasy Nr 5.: Lenartowicz: Stan szpitalnictwa i środków walki z chorobami wenerycznymi we wschodniej Galicji. — Kozerski: Zasady stosowania tajemnicy lekarskiej w spo-

łecznej walce z chorobami płciowymi. — Kozerski: Wzór postępowania w dziedzinie lekarskiej tajemnicy zawodowej.

Odpowiedzialny redaktor:
Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

ZAWIADOMIENIE

FIRMY

DROBNER-KRAKÓW

Nadeszły

Jedwabne katetery i sondy.

Platynowe nożyki do szczepienia.

Krażki maciczne „Prolaps“.

135

Platyno-irydowe igły do iniekcji.

MEBLE OPERACYJNE.

Wysyłka natychmiastowa.

Najlepsze skutki w niezbytach żołądka i pęcherza, także też dróg oddechowych. 204

Prospekty roszyla na żądanie Brunnon-Unternehmung Krondorska bei Karlsbad lub też Generalna reprezentacja dla Galicji i Bukowiny, Kraków, Grodzka 48. Lwów, Sokolnicka 21.

MEBLE LEKARSKIE

stoły, umywalnie, krzesła ginekologiczne, szafki na instrumenta, stoliki i t. p.

w wielkim wyborze

po cenach konkurencyjnych

polecają

153

STANISŁAW BARAN I Ska

Kraków.

Sławkowska 6.

Kraków.

Pabianickie Towarzystwo Akcyjne przemysłu chemicznego

zawiadamia WW. PP. Lekarzy, że następujące wyroby:

Phytinum in capsulis operculatis

Phytinum liquidum, Lipoiodin tablettae 0.3×20, Salenal.

wprowadziło na nowo do handlu. Preparaty te nabywać można w każdej aptece.

Wyłączne zastępstwo fabryki powierzono nadal firmie

„Pharma“ Mr. B. Jawornicki sp. z ogr. odp. w Krakowie Długa 5,

do której WW. PP. Lekarze łaskawie zechcą się zwracać z ewentualnem żądaniem literatury i prób. 206

ZAKŁAD

Dra Antoniego Blumenfelda

Choroby skóry, włosów. Kosmetyka lekarska.

Choroby weneryczne.

Lwów, ul. Klementyny Tańskiej

(obok hotelu George'a).

298

Röntgen. Lampy kwarcowe. Darsonwalizacja.

Endoskopia. Diatermia.

HIPOLIT AMBER

SKŁAD NARZĘDZI CHIRURGICZNYCH

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 139,

wprost bramy, I-sze piętro.

Telef. 230—23.

poleca po cenach przystępnych:

218

wszelkie narzędzia lekarskie, strzykawki, igły do strzykawek i chirurg., termometry i t. p.

Reparacja i odnawianie tychże.

Reprezentacja na Król. Polskie Fabryki artykułów dla celów med. R. Graf & Co., Norymberga.

Katgut z najlepszych i zdrowych kiszeczek w motkach i kłębkach.

Dostawca klinik U. J. i Szpitali Wojsk Polskich

STANISŁAW BARAN i Ska

Fabryka instrumentów chirurgicznych
i weterynaryjnych

Kraków. Sławkowska 6. Kraków.

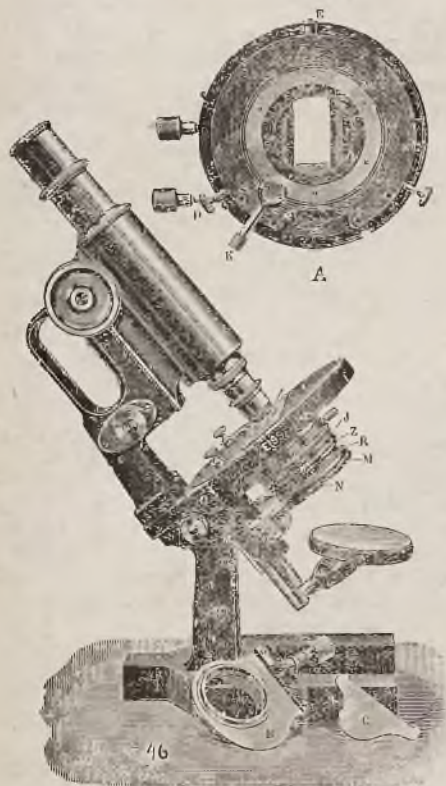
poleca po cenach fabrycznych

133 b

Mikroskopy Zeissa.
Aparaty ortopedyczne.

Aparaty elektromedyczne.

!!Specjalna naprawa lamp kwarcowych!!

Fabryka przetworów leczniczych Eugeniusza Matuli

w Radomyślu Wielkim poleca własne przetwory:

Kamphenol Prof. Dra Chlumsky'ego. Znakomity an-
tyseptyk przy
róży, ropowicach, ropniakach, czyrakach, przetokach gruźliczych i t. p.

Pilulae medic. Matula. Pilulae natr. arsenic. comp. Każda pigułka zawiera:
Natr. arsenic. 0.0005 Ferr. protokol. 0.05. Chinin.
hydr.-Calc. glycerin. phosphor. Extr. Colae spis. aa 0.05. Extr. nucis vom 0.005. Pulvis rnei q. s. Pigułki
te są otoczone cukrem. Wydaje się jedynie na przepis lekarski.

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan. hypophosphor. comp.)

w działalności identyczny z syr. Fellawa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony lek krzepiący w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach narządu nerwowego, krzywicy, neurastenii, itp.
Zawiera: Żelazo, mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole podfosforowe rozpuszczone w syropie.
Skład chemiczny podany na każdej flaszce. Ferrophosphat MATULI wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. —
Sposób użycia: 2-3 razy dziennie łyżeczkę od kawy w 1/4 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

207

Zawiera ciała lotne jak: Olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem, dają jednolitą masę, latwo, dokładnie wcieralną. W użyciu przyjemny, o miłej woni. Działa znakomicie w bólach gośćcowych różnych postaci, osobliwie w goście mięśniowym, postrzale, rwie kuluszowej, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie, jakoteż badania, wykonane na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija watą lub flanelą. Do nabycia we wszystkich aptekach. Tylko w oryginalnych słoikach. Dozwolony w cesarstwie rosyjskiem przez zatwierdzenie Rady Lekarskiej i Ministerium spraw wewnętrznych w Petersburgu.

Powyższe przetwory są do nabycia we wszystkich aptekach. — Główny skład w aptece WP. Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie.

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując, używać zawsze formułki: **original. Matula.** Nazwy, marka, ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów Lekarzy darmo i oplatnie przesyła Laboratorium i Fabryka przetworów farmaceutycznych **EUGENIUSZA MATULI w Radomyślu Wielkim.**

Treść:

Dr Z. Mostowska: O stosowaniu azotanu srebrowego przy różycy str. 163	Wiadomości bieżące str. 164
Wiadomości zawodowe str. 164	Ogłoszenia.

Uripurin-Spiess

Granulki używane przy skazie moczanowej. Pudełko zawiera 50 gramów.

Valerianica-Spiess

(Essentia Valerianae compos).

Preparat waleryanowy, używany przy histeryi. Flakon zawiera 100 gramów.

Vichy artific. Compr.-Spiess

Musujące tabletki sztucznej soli Vichy. Na szklankę zimnej wody 1-2 tabletki. Flakon zawiera 100 tabletek.

Pilosan-Spiess

Płyn wzmacniający włosy.

Codzienne natrzepywanie wzmacnia włosy, chroni je od wypadania i niszczy łupież. Pojemność flakonu 100 gramów.

Piperazinum effervescens Spiess

Glycérophosphate granulé Spiess

Glycérophosphate de fer granulé Spiess

Glycérophosphate de magnesium granulé Spiess

Glycérophosphate-Lecithine granulé Spiess

Forêtol Spiess

(Sal aromaticum pro balneo in capsulis).

Sól aromatyczna z wyciągiem igiel sosnowych, przeznaczona do kąpieli i wydzielająca w wodzie ciepłej zapach igliwia i ozon, posiadająca wpływ dodatni na serce, system nerwowy i drogi oddechowe, stosowana jako środek przeciwreumatyczny i odkażający.

Sposób użycia: przed wejściem do kąpieli wrzuca się kapsułkę do wody ciepłej. Jedna kapsułka wystarcza na jedną kąpiel.

Pudełko $\frac{1}{1}$ zawiera 6 kapsułek, pudełko $\frac{1}{2}$ zawiera 3 kapsułki.**Fructalein Spiess**

(Pastilli laxantes).

Owocowy środek czyszczący, posiadający formę miękkich pastylek, zawierający jako czynnik działający fenoltaleinę i agar-agar, działający pewnie, bez objawów ubocznych.

Dawka: 1-2 sztuki w razie potrzeby. Pudełko zawiera 20 pastylek.

Hydrogenium hyperoxydat. stabilisatum Spiess

3%-towy utrwalony nadtlenek wodoru, nie podlegający samoistnemu rozkładowi.

Flakon zawiera około 100 gramów.

Liquor Ferri albuminati Spiess

Idealnie przygotowany preparat.

Stosuje się po $\frac{1}{2}$ -1 łyżeczce od kawy 3 razy dziennie z wodą lub mlekiem przed jedzeniem.Flakon $\frac{1}{1}$ zawiera około 400 gram., flakon $\frac{1}{2}$ zawiera około 200 gram.**Purgenal Spiess**

Tabulettae Phenolphtaleini à 01 g.

Stosuje się po 1 do 3 tabletek jako środek czyszczący. Pudełko zawiera 25 tabletek.

Salosant Spiess

(Capsulae Santalo-saloli).

Wewnętrzny środek przeciw rzeżączce.

Dawka: 3-4 razy dziennie po 3 pigułki. Zawartość pudełka — 60 pigułek.

204 b